

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. balandžio 21 d.

Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Tomo Blinstrubio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas), Mefodijos Povilaitienės ir Gedimino Užubalio, viešame teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjo Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovo Vilniaus ir Alytaus apskrityse pareiškimą atsakovei Ukmergės rajono savivaldybės tarybai dėl norminio administracinio akto teisėtumo ištyrimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse (toliau – ir pareiškėjas arba Vyriausybės atstovas) kreipėsi į teismą su pareiškimu, prašydamas ištirti, ar Ukmergės rajono savivaldybės tarybos (toliau – ir Taryba) 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 7-294 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ (toliau – ir Sprendimas) patvirtintų Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų (toliau – ir Nuostatai) 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčiai bei Sprendimo priedas (5 stulpelis) ta apimtimi, kuria kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal gyventojų skaičių (13.1 papunktis), nekilnojamojo turto plotą (13.2 papunktis), nekilnojamojo turto objektų skaičių (13.3 papunktis) bei atliekų surinkimo normą gyventojui (13.5 papunktis), neatsižvelgiant į tai, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami kolektyviniais konteineriais, ar tiems, kurie naudojami individualiais konteineriais (t. y., kai kintamoji rinkliavos dedamoji nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais konteineriais, nustatoma ne pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį), atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje numatytus proporcingumo bei „teršėjas moka“ principus bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių 31 punktą. Nustačius neatitikimą, prašoma pripažinti, kad Nuostatų 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčiai bei Sprendimo priedas (5 stulpelis) pareiškime nurodyta apimtimi prieštarauja nurodytoms teisės aktų nuostatoms.

Pareiškėjas nurodo, kad Sprendimas atitinka visus kriterijus, būdingus norminiam teisės aktui: yra taikomas individualiais požymiais neapibrėžtam asmenų ratui, jame suformuluotos daugkartinio naudojimo, bendro pobūdžio elgesio taisyklės. Sprendimas Teisės aktų registre paskelbtas 2016 gruodžio 28 d. (TAR, 2016-12-28, Nr. 29789), o jo pakeitimai Teisės aktų registre paskelbti: 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. 7-275 paskelbtas 2018 m. gruodžio 19 d. (TAR, 2018-12-28, Nr.

21730), 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. 7-203 paskelbtas 2019 m. gruodžio 19 d. (TAR, 2019-12-23, Nr. 21128).

Pareiškėjas abejonas dėl Nuostatų 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčių bei Sprendimo priedo (5 stulpelio) teisėtumo grindžia toliau nurodomais argumentais.

Pareiškėjo ginčijamame Nuostatų 13 punkte nustatyta, jog vietinė rinkliava apskaičiuojama vieneriems mokesčiniams metams: 13.1. Gyvenamosios paskirties objektams: pastovioji dalis – pagal nekilnojamojo turto plotą (maksimalus apmokestinamas plotas 100 m²), kintamoji dalis – pagal gyventojų skaičių. 13.2. Viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, garažų, gamybos ir pramonės, sandėliavimo, kultūros, mokslo, gydymo, poilsio, sporto, specialiosios, žemės ūkio paskirties objektams ir kitiems neįvardintiems objektams: pastovioji dalis ir kintamoji dalis pagal nekilnojamojo turto plotą. 13.3. Religinės, sodų, visuomeninių organizacijų paskirties objektams: pastovioji dalis ir kintamoji dalis pagal nekilnojamojo turto objektų skaičių. 13.5. Nekilnojamojo turto registre neįregistruotiems turto objektams ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems turto objektams, kurių bendrasis plotas lygus 0 m², jeigu šiose patalpose yra deklaruotų gyventojų: pastovioji dalis – pagal nekilnojamojo turto maksimalų plotą 100 m², kintamoji dalis – pagal mišrių komunalinių atliekų surinkimo normą gyventojui (kg/gyventojui). Rinkliavos kintamosios dedamosios dydžiai (Eur/1 gyventojui; Eur/100 m²; Eur/1 objektui) nurodyti Sprendimo priede.

Pareiškėjas, įvertinęs Nuostatuose nustatytą reglamentavimą, daro išvadą, kad kintamoji rinkliavos dedamoji, nepriklausomai nuo to, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektų savininkams, kurie naudojami kolektyviniais konteneriais, ar naudojami individualiais konteneriais, yra siejama su gyventojų skaičiumi arba nekilnojamojo turto plotu, arba nekilnojamojo turto objektų skaičiumi ar mišrių komunalinių atliekų surinkimo norma gyventojui. O tai prieštarauja aukštesnės galios teisės aktų reikalavimams. Pagrįsdamas savo poziciją pareiškėjas remiasi Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje įtvirtintais komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaros principais, minėto straipsnio 3 dalies nuostata, jog nustatant rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį, turi būti vadovaujama Vyriausybės patvirtintomis taisyklėmis (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintose Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklės (toliau – ir Taisyklės)), taip pat Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 4 dalyje įtvirtinta savivaldybės pareiga nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainą ir įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą vadovaujantis šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais principais. Pareiškėjas taip pat vadovaujasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje (2010 m. kovo 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-525-471/2010; 2017 m. vasario 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-394-662/2017) suformuotomis minėtų principų aiškinimo taisyklėmis. Pareiškėjas daro išvadą, kad proporcingumo ir „teršėjas moka“ principai mokėtinos rinkliavos dydį, visų pirma, sieja su faktiškai perduotu tvarkyti atliekų kiekiu ir tik išimtiniais atvejais, kai įrodoma, kad nėra objektyvių galimybių nustatyti konkretų perduotą tvarkyti atliekų kiekį, galimas kitoks apmokestinimo būdas.

Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Vyriausybės patvirtintų Taisyklių 14, 22, 28, 29, 31 bei 33 punktų nuostatomis, daro išvadą, jog Taisyklėse baigtiniu sąrašu yra nustatyti kintamieji, pagal kuriuos gali būti nustatoma kintamoji rinkliavos dedamoji, o rinkliava, visų pirma, yra siejama su faktiniu komunalinių atliekų kiekiu ir tai turi būti užtikrinama nustatant kintamąją rinkliavos dedamąją, t. y. jos dydį siejant su faktiniu (deklaruotu) komunalinių atliekų kiekiu. Todėl savivaldybės, taikydamos Taisyklių 31 punkto nuostatas ir nustatydamos kintamąją rinkliavos dedamąją asmenims, kurie nesinaudoja kolektyviniais konteneriais (t. y. turi konkrečiam nekilnojamojo turto objektui priskirtą (individualų) kontainerį), privalo užtikrinti tinkamą „teršėjas moka“ ir proporcingumo principų įgyvendinimą, ir numatyti, kad rinkliavos dydis priklausys nuo rinkliavos mokėtojo faktiškai sukaupto komunalinių atliekų kiekio. Priešingu atveju būtų pažeisti aukščiau nurodyti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaros principai.

Pažymėjo, jog rinkliavos nustatymas nėra savitiksliis dalykas. Savivaldybės taryba, nustatydamą rinkliavos dydį, yra saistoma ne tik Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo nuostatų, bet ir Atliekų tvarkymo įstatymo keliamais tikslais ir uždaviniais. Todėl rinkliavos nustatymu turi būti siekiama ne tik surinkti lėšas už atliekų tvarkymo paslaugas. Atliekų tvarkymo įstatyme (28 straipsnio 4 dalyje, 30 straipsnio 10 dalyje) aiškiai nurodyta, kad atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas taip, kad skatintų atliekas naudoti ir perdirbti, jas rūšiuoti, mažinti į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekį. Rinkliava – vienas iš būdų tai pasiekti. Todėl rinkliava turi būti nustatoma taip, kad skatintų asmenis rūšiuoti ir mažinti mišrių komunalinių atliekų kiekį sąvartynuose. Nustačius kintamąją rinkliavos dedamąją išimtinai tik pagal galinčių susidaryti atliekų kiekį, priskiriamą vienam gyventojui, nekilnojamojo turto ploto kvadratiniam metrui ar nekilnojamojo turto objektui yra ne tik pažeidžiami proporcingumo ir „teršėjas moka“ principai, bet ir neskatinamas atliekų rūšiavimas, kadangi mokėtina rinkliavos suma nėra siejama su faktiškai perduotu tvarkyti atliekų kiekiu ir ji yra pastovaus dydžio – priklausanti tik nuo gyventojų skaičiaus arba nuo nekilnojamojo turto objekto bendro ploto, arba nuo nekilnojamojo turto objektų skaičiaus. Todėl tokiu atveju mažesnis ar didesnis pašalintų atliekų kiekis neturi jokios įtakos rinkliavos dydžiui. Be to, pagal minėtus kriterijus apskaičiuotų galimai susidarančių atliekų kiekiai gali reikšmingai neatitikti faktiškai perduoto tvarkyti atliekų kiekio bei paslaugos tiekėjo faktiškai patirtų išlaidų. O tai reiškia Taisyklių 14 bei 28 punktų nuostatų pažeidimą, nes tokiu atveju neužtikrinama, kad konkretaus rinkliavos mokėtojo mokama kintamoji rinkliavos dedamoji padengs kintamąsias komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudas.

Be to, toks Nuostatuose nustatytas reglamentavimas, kai yra objektyvi galimybė nustatyti faktinį atliekų kiekį ir kintamąją rinkliavos dedamąją sieti su faktiniu atliekų kiekiu, tačiau kintamoji rinkliavos dedamoji yra taikoma pagal teoriškai galintį susidaryti atliekų kiekį, pažeidžia ir teisėtumo principą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte.

Atsakovė Taryba atsiliepiamu į pareiškėjo pareiškimą su juo nesutiko, nurodė, jog jos vertinimu Nuostatų 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčiai bei Sprendimo priedas (5 stulpelis) ginčijama apimtimi atitinka Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje numatytus proporcingumo bei „teršėjas moka“ principus bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-07-24 nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių 31 punktą.

Paaiškino, kad, Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą ir surinkimą iš komunalinių atliekų turėtojų nustatymas, pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punktą yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija. Tokią išimtinę Tarybos kompetenciją patvirtina ir Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 2 dalies nuostata, Vyriausybės patvirtintos Taisyklės, Rinkliavų įstatymo 12 straipsnis. Atsakovė, argumentuodama Lietuvos Respublikos Konstitucija ir Konstitucinio Teismo oficialiosios doktrinos nuostatomis, be kita ko, nurodė, jog vien pagal tai, ar įstatyme buvo nustatytas pavedimas Vyriausybei papildomai sureguliuoti kurį nors įstatymo įgyvendinimo tvarkos klausimą, ar tokio pavedimo įstatyme nebuvo nustatyta, negalima spręsti, ar Vyriausybės priimtas poįstatyminis aktas prieštarauja Konstitucijai ar įstatymams, ar jiems neprieštarauja, kiekvienu konkrečiu atveju turi būti vertinamas Vyriausybės priimto poįstatyminio akto ir įstatymų, kuriems vykdyti šis poįstatyminis aktas buvo priimtas normų turinio santykis. Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo jas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Negalima savivaldos institucijoms priskirti tokių funkcijų, kurių jos nebūtų pajėgios vykdyti, Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra paskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos

ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų sutikimų ar pan.).

Atsakovės teigimu, Vyriausybės patvirtintų Taisyklių 26 punktą, kuriame nurodoma, kad savivaldybės kiekvienos kategorijos nekilnojamojo turto objektams gali pasirinkti tik vieną Taisyklių 25 punkte nurodytą pastoviąją įmokos dedamąją ir Taisyklių 32 punktą, kur nurodyta, kad savivaldybės kiekvienos kategorijos nekilnojamojo turto objektams gali pasirinkti tik vieną Taisyklių 31 punkte nurodytą kintamąją įmokos dedamąją, o taip pat pareiškėjo pareiškime nurodytas Taisyklių 31 punktą, kuriame nurodyta, kad kintamoji įmokos dedamoji nustatoma pagal vieną iš šių kintamųjų pasirinktinai, plečiamai aiškina Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio nuostatas, užkertą kelią įgyvendinti šio straipsnio 2 dalį, kiek tai susiję su aplinkos taršos mažinimu, o taip pat prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punktui bei Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 12 straipsniui. Nors Vietos savivaldos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, kad įgyvendinant savarankiškas funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kitose teisės aktuose, šiuo atveju, Vyriausybės patvirtintos Taisyklės ne tik nustato rinkliavos nustatymo dydį, bet ir aiškiai reguliuoja konkrečius šio dydžio nustatymo kriterijus, uždraudžiant taikyti kelis kriterijus ar kitą kriterijų. Pats iš esmės toks kriterijų nustatymas, Tarybos nuomone, yra galimas, tačiau galėtų būti įtvirtintas tik įstatymu, o ne poįstatyminiu aktu.

Dėl pareiškėjo ginčijamo Tarybos Sprendimu patvirtintų Nuostatų reguliavimo atsakovė pažymėjo, kad per maždaug 10 metų su nedideliais pakeitimais galiojančios rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą Ukmergės rajone apskaičiavimo tvarkos galiojimo laiką, žymiai sumažėjo viešųjų vietų šiukšlinimas, atliekos tik retais atvejais paliekamos viešose teritorijose. Rinkliavos už komunalines atliekas surinkimas eilę metų viršija 95%. Atsakovės vertinimu, nustačius individualių konteinerių turėtojams rinkliavos kintamąją dedamąją pagal iš individualių konteinerių šalinamų atliekų kiekį, daugelis individualių konteinerių naudotojų ims šalinti atliekas, išveždami jas ne tik į viešose vietose stovinčius konteinerius (prie kapinių, pamiškėse, parkuose, paplūdimiuose, o taip pat – aikštelėse prie daugiabučių namų), bet ir į miškus, paupius, pakeles ir kitas viešas vietas. Su tokia patirtimi Ukmergės savivaldybė jau buvo susidūrusi iki įvedant vietinę rinkliavą, kai individualių konteinerių naudotojai mokėjo už atliekų išvežimą tiesiogiai paslaugos teikėjui. Automatiškai padaugėjus atliekų viešose vietose esančiuose konteineriuose, o taip pat viešose vietose ne konteineriuose, būtų pažeistas Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 2 dalyje įtvirtintas reikalavimas mažinti aplinkos taršą. Atsakovės įsitikinimu, dabar galiojanti Ukmergės rajone vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą apskaičiavimo tvarka yra optimali ir atitinka nurodytus proporcingumo ir „teršėjas moka“ principus.

Taryba sutinka, jog pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką principas „teršėjas moka“ rinkliavą sieja su faktiškai perduotu tvarkyti komunalinių atliekų kiekiu. Tačiau tik tais atvejais, kai yra įmanoma nepatiriant didelių ekonominių sąnaudų nustatyti konkretų atliekų turėtojo perduodamų tvarkyti komunalinių atliekų kiekį. Todėl Tarybos vertinimu, Vyriausybei netikėtai pakeitus Taisyklės, Ukmergės savivaldybė dėjo visas pastangas sukurti, kiek įmanoma, individualių konteinerių naudotojų perduodamų tvarkyti atliekų apskaičiavimo mechanizmą. Tačiau dėl objektyvių priežasčių iki šiol tokio mechanizmo sukurti nebuvo galima. Operatyviam tokio mechanizmo sukūrimui reikalinga papildomų didelių ekonominių išteklių, kurių savivaldybė neturi. Nuo 2018 m. kovo 27 d. Komunalinių atliekų surinkimo Ukmergės rajono savivaldybėje ir jų vežimo į atliekų apdorojimo ar šalinimo įrenginius paslaugas teikianti įmonė UAB „VSA Vilnius“, pasibaigus pasiruošimo laikotarpiui, prie konteinerių pritvirtino žymeklius, priskyrė konteinerius prie mokėtojų pagal turimus adresus ir per konteinerių identifikavimo sistemą duomenis pateikė savivaldybei. Nors UAB „VSA Vilnius“ savo konteinerių identifikavimo sistemos programinę įrangą suderino su savivaldybėje naudojama Mokesčių ir rinkliavų administravimo sistema, tačiau konvertavus duomenis buvo pastebėta daug neatitikimų (virš 2000 neatitikimų). Pagrindinės priežastys, dėl ko atsirado minėti neatitikimai: 1) skirtinguose registruose ne vienodai suvesti tie patys adresai, todėl konteineriai automatiškai nebuvo priskirti prie mokėtojų; 2) pasikeitus nekilnojamo turto savininkui, naujam savininkui automatiškai konteineriai nebuvo priskiriami. Atsižvelgiant į

susidariusią situaciją UAB „VSA Vilnius“ darbuotojai bendromis jėgomis su savivaldybės administracijos darbuotojais minėtus trūkumus stengiasi pašalinti, tačiau šis procesas yra sudėtingas, reikalaujantis daug laiko, kadangi žemėlapiuose ir registruose ne visi adresai (pastatų numeriai) yra matomi, o nuvykus į vietas (ypač kaimiškose teritorijose) ne visur ant pastatų yra numeriai bei ne visi konteineriai būna išstumti ištuštinimui, todėl tenka kelis kartus vykti į tuos pačius kaimus sutikslinti duomenis. Atsižvelgiant į tai, kad duomenys registruose nuolat keičiasi, duomenys juose matosi tik tuo momentu, todėl Vyriausybės atstovui pateikti kokius nors dokumentus pagrindžiančius susidariusią situaciją buvo sudėtinga, be to, pareiškėjas raštu neprašė pateikti trūkstamą informaciją.

Savivaldybėje šiuo metu yra vis dar tikslinami individualių konteinerių duomenys siekiant išvengti klaidų, nes dalį adresų sudėtinga identifikuoti, dėl ko reikia laiko norint tiksliai priskirti konkretų konteinerį konkrečiam atliekų turėtojui. Dėl šios priežasties 2019 m. pabaigoje nebuvo galimybių atlikti informacinės sistemos testavimą bei bandomąjį skaičiavimą pagal prognozinį rinkliavų dydžius, išanalizuoti skaičiavimo rezultatus, atlikti reikiamas korekcijas bei visą tai įvertinus perskaičiuoti rinkliavų dydžius pagal 2019 metų 9 mėn. faktines ir paskutinio ketvirčio prognozes sąnaudas, teikti apsvaistyti darbo grupei ir, jai pritarus, teikti tvirtinti Tarybai (iki 2019 m. pabaigos, atsižvelgiant į sąnaudas, šalinamų atliekų kiekius ir kitus Taisyklių reikalavimus).

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

Byloje nagrinėjamas Vyriausybės atstovo abstraktus pareiškimas ištirti, ar Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 7-294 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčiai bei Sprendimo priedas (5 stulpelis) ta apimtimi, kuria kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal gyventojų skaičių (13.1 papunktis), nekilnojamojo turto plotą (13.2 papunktis), nekilnojamojo turto objektų skaičių (13.3 papunktis) bei atliekų surinkimo normą gyventojui (13.5 papunktis), neatsižvelgiant į tai, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami kolektyviniais konteineriais, ar tiems, kurie naudojami individualiais konteineriais (t. y., kai kintamoji rinkliavos dedamoji nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais konteineriais, nustatoma ne pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį), atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje numatytus proporcingumo bei „teršėjas moka“ principus bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių 31 punktą.

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 112 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, jog kad būtų ištirta, ar savivaldybių administravimo subjekto priimtas norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, su pareiškimu į administracinę teisimą turi teisę kreiptis ir savivaldybių veiklos priežiūrą vykdančios Vyriausybės atstovai. 118 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad norminis administracinis aktas (ar jo dalis) paprastai negali būti taikomas nuo tos dienos, kai oficialiai buvo paskelbtas įsiteisėjęs administracinio teismo sprendimas dėl to norminio administracinio akto (ar jo dalies) pripažinimo neteisėtu. Administracinis teismas, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes ir įvertinęs neigiamų teisinių pasekmių tikimybę, savo sprendimu gali nustatyti, kad pripažintas neteisėtu norminis administracinis aktas (ar jo dalis) negali būti taikomas nuo jo priėmimo dienos (2 dalis). Pagal šio straipsnio 3 dalį, prireikus administracinis teismas gali sustabdyti pripažinto neteisėtu norminio administracinio akto (ar jo dalies) galiojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos. Abstraktaus pobūdžio pareiškimas ištirti norminio savivaldybės administracinio akto teisėtumą, nulemia ir nagrinėjamos bylos dalyką. Teisės aktų priskyrimas norminių teisės aktų grupei administracinių bylų teisenoje lemia jų teisėtumo tyrimo

ypatumus. Norminių administracinių teisės aktų tyrimo specifika lemia tai, kad tokią bylą nagrinėjantis apygardos administracinis teismas turi nustatyti, ar atitinkamo teritorinio ar savivaldybių administravimo subjekto priimtas norminis administracinis aktas (jo dalis) atitinka aukštesnės galios teisės aktus – įstatymus ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės norminius aktus. Norminėje administracinėje byloje turi būti atlikta tiriamo norminio administracinio akto (jo dalies) nuostatų analizė atitinkamų aukštesnės galios teisės aktų nustatyto teisinio reguliavimo kontekste (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. spalio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1128/2013; 2016 m. kovo 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-469-492/2016).

Įvertinus tai, pareiškėjo procesinis prašymas – nustatius, jog ginčijamos teisės nuostatos neatitinka aukštesnės galios teisės aktų nuostatų, pripažinti jas prieštaraujančiomis nurodytiems teisės aktams – nelaikytinas savarankišku prašymu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad kiekvienu atveju teismas, sprenddamas, ar teisės aktas, dėl kurio teisėtumo ištyrimo yra kreiptasi į administracinį teismą, gali būti pripažintas norminiu ar individualiu administraciniu aktu, būtinai turi išsiaiškinti šiame teisės akte įtvirtintų elgesio taisyklių pobūdį, subjektų ratą, kuriems taikomas aktas, aktą priėmusio subjekto statusą bei kitas akto priėmimo aplinkybes (2006 m. kovo 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A8-78/2006; 2007 m. vasario 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. II-01/2007; 2017 m. lapkričio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-1015-520/2017 ir kt.).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad individualus administracinis aktas – vienkartinis teisės taikymo aktas, skirtas konkrečiam asmeniui ar nurodytai asmenų grupei, o 10 dalyje nurodyta, jog norminis administracinis aktas – teisės aktas, nustatantis elgesio taisykles, skirtas individualiai neapibrėžtai asmenų grupei.

Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, aiškinančia administracinio teisės akto rūšis, galima išskirti šiuos individualaus administracinio akto požymius: 1) teisės normų taikymo aktas, t. y. aktas, kuriame išreikštas teisės normų taikymo rezultatas ne konkrečiam subjektui, turintis įtakos šio subjekto teisiniam statusui (teisėms ir pareigoms), kitaip tariant, jis sukelia konkrečių administracinių teisinių santykių atsiradimą, pasikeitimą ar pasibaigimą (pvz., 2011 m. rugpjūčio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A662-2780/2011); 2) aktas priimamas viešojo administravimo subjekto, turinčio įstatymo nustatyta tvarka jam suteiktus viešojo administravimo įgaliojimus (pvz., 2011 m. gruodžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS822-795/2011); 3) aktu nustatomos konkrečios teisės ar pareigos suinteresuotiems asmenims, kaip konkretiems subjektams (pvz., 2009 m. balandžio 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS146-201/2009); 4) vienkartinis (*ad hoc* (esant konkrečiai situacijai)) taikymas; akto galiojimas nėra tęstinis (pvz., 2011 m. liepos 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS146-203/2011); 5) skirtas konkrečiam subjektui ar individualiais požymiais apibūdintų subjektų grupei (pvz., 2011 m. gruodžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS756-849/2011); 6) privalomas konkrečiam suinteresuotam asmeniui arba jų grupei (pvz., 2012 m. gegužės 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS492-288/2012); 7) aktui paskelbti ir įsigaliooti nėra taikoma norminių teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarka (pvz., 2011 m. gruodžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS756-849/2011).

Norminis administracinis aktas išsiskiria šiais požymiais: 1) aktas sukuria elgesio taisykles – teisės normas (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. gegužės 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A520-2270/2012); 2) aktas priimamas viešojo administravimo subjekto, vykdančio administracinį reglamentavimą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2002 m. rugsėjo 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A2-736/2002). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas taip pat yra pažymėjęs, kad sprendžiant, ar tam tikras aktas gali būti pripažintas norminiu teisės aktu, reikia nustatyti ne tik tai, ar šis aktas yra priimtas viešojo administravimo subjekto, bet ir tai, ar šis aktas priimtas būtent įgyvendinant viešojo administravimo įgaliojimus, t. y. jį priėmusiam subjektui tiesiogiai realizuojant valstybės valią ir nustatant elgesio taisykles, visuotinai privalomas tam tikrų visuomeninių santykių dalyviams (2007 m. vasario 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. II-1/2007); 3) aktas išdėsto bendro, abstraktaus pobūdžio nuostatas, kurios apjungia tipinėmis, rūšinėmis savybėmis panašius visuomeninius santykius (pvz., 2003 m. kovo 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A5-63/2003); 4) aktas orientuojamas į

ateitį, t. y. skirtas taikyti daug kartų; jis toliau veikia po realizavimo individualiuose santykiuose ir konkrečių asmenų elgesyje (pvz., 2011 m. rugsėjo 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS492-725/2011); 5) adresuotas neapibrėžtam asmenų ratui arba ratui asmenų, apibūdintų rūšiniais požymiais, ir tai, kad galima tam tikru metu nustatyti jų skaičių, nereiškia, kad aktas yra individualus (pvz., 2011 m. kovo 21 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I575-3/2011); 6) aktas yra visuotinai privalomas (pvz., 2010 m. balandžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A444-1406/2010); 7) aktas paskelbiamas, laikantis nustatytos norminių aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos (pvz., 2011 m. rugsėjo 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS492-725/2011); (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. lapkričio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-1015-520/2017 ir kt.).

Konstatavus pirmųjų šešių požymių buvimą, konkretus aktas pripažintinas norminio pobūdžio administraciniu aktu, o atitiktis septintajam požymiui yra tokio akto oficialaus galiojimo sąlyga (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. spalio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. I-9-662/2018).

Individualus administracinis teisės aktas yra įstatymo normų ar kitų hierarchiškai aukštesnės pakopos norminių teisės aktų normų taikymo priemonė tuo atžvilgiu, kad šis aktas turi būti pagrįstas *inter alia* (be kita ko) teisės aktų normomis (Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalis), o norminis administracinis aktas yra įstatymo normų taikymo aktas todėl, kad juo iš esmės nustatomi atitinkamo įstatymo normų įgyvendinimo tvarka ir sąlygos. Skiriamasis jų bruožas yra tas, kad norminiu administraciniu aktu, nepaisant minėto jo taikomojo pobūdžio, yra nustatomos teisės normos, o individualiu administraciniu aktu teisės normos yra išimtinai tik taikomos (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. gegužės 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-539-552/2016).

Individualių ir norminių administracinių aktų požymiai yra vertinamieji, todėl, remiantis aptartais kriterijais akivaizdu, kad pareiškėjo prašomas ištirti Sprendimas, kuriais patvirtinti ginčijami Nuostatai, yra norminis administracinis aktas, nes tai nėra vienkartinio taikymo aktas, o aktas, kuris orientuotas į ateitį, t. y. skirtas taikyti daug kartų, ir, įtvirtinus atitinkamą teisinį reguliavimą (atitinkamas teisės normas) šiame akte, jis toliau veikia ir yra realizuojamas individualiuose santykiuose bei konkrečių asmenų elgesyje. Tai nėra aktas, kuriame išreikštas teisės normų taikymo rezultatas konkrečiam asmeniui ir turintis įtakos tik konkrečiam asmens teisiniui statusui (teisėms ir pareigoms), aktas adresuotas neapibrėžtam asmenų ratui, Sprendimu patvirtintais Nuostatais reglamentuojamas vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimas iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo apskaičiavimas, vietinės rinkliavos mokėtojų registro sudarymas, vietinės rinkliavos mokėjimas, išieškojimas ir iš jos gautų savivaldybės biudžeto pajamų panaudojimas. Sprendimas yra visuotinai privalomas asmenims, turintiems pareigą mokėti privalomą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą Ukmergės rajono savivaldybės teritorijoje, minėtas Sprendimas, taigi juo patvirtinti Nuostatai yra paskelbti Teisės aktų registre 2016 gruodžio 28 d. (TAR, 2016-12-28, Nr. 29789), o pakeitimai Teisės aktų registre paskelbti 2018 m. gruodžio 19 d. (TAR, 2018-12-28, Nr. 21730), 2019 m. gruodžio 19 d. (TAR, 2019-12-23, Nr. 21128).

Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika (pavyzdžiui, 2017 m. vasario 6 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-15-602/2017), norminių administracinių aktų teisėtumo tyrimo administraciniuose teismuose specifika, be kita ko, reiškia, kad bylos dėl šių aktų atitikties įstatymui ar Vyriausybės norminiam aktui pagrindas yra teisiškai motyvuota abejonė (teisiniai argumentai, kuriais pareiškėjas grindžia savo abejonę), kad visas aktas ar jo dalis prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktams pagal: 1) normų turinį; 2) reguliavimo apimtį; 3) formą; 4) nustatytą priėmimo, pasirašymo, paskelbimo ar įsigaliojimo tvarką. Taigi būtent pareiškėjas, teikdamas prašymą ištirti norminio administracinio akto atitiktį įstatymui ar (ir) Vyriausybės norminiam aktui, apibrėžia administracinės bylos dėl šio akto teisėtumo ribas. Tokį prašymą nagrinėjantis administracinis teismas (išskyrus išimtinius atvejus, susijusius su būtinybe užtikrinti, kad sprendimas norminėje administracinėje byloje padėtų tinkamai išspręsti individualią bylą, kurią nagrinėjantis teismas nusprendė kreiptis su prašymu ištirti norminio teisės akto teisėtumą) neturi teisės savo iniciatyva keisti norminės administracinės bylos nagrinėjimo ribų (dalyko). Lietuvos vyriausiojo

administracinio teismo praktikoje pažymima, jog abstraktų prašymą ištirti norminio administracinio akto teisėtumą pateikęs pareiškėjas savo abejonę paprastai turi grįsti (argumentuoti) remdamasis galiojančiomis ginčo teisiniams santykiams aktualiomis teisės aktų normomis (galiojančiu teisiniu reglamentavimu). Tokį vertinimą pagrindžia ir tai, kad neretai konkrečios teisės normos turinys bei jos taikymo ypatumai nustatomi ją (normą) analizuojant (aiškinant) kitų teisės normų, įtvirtintų tiek tame pačiame, tiek kituose teisės aktuose, kontekste. Todėl pastarųjų (reikšmingas) pasikeitimas (panaikinimas) gali iš esmės pakeisti ir tikrinamos norminio administracinio akto normos aiškinimo bei taikymo taisyklės, be kita ko, apsprendžiančias šios normos santykį su įstatymu ar Vyriausybės norminiu aktu, kurių atitikčiai ji yra tikrinama (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2014 m. lapkričio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A442-1586/2014, Administracinė jurisprudencija.2014, 28, p. 54–64).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir įvertinus pareiškėjo pateiktame pareiškime nurodytus motyvus, pirmiausia konstatuotina, jog pareiškėjas iš esmės kvestionuoja ginčo norminio administracinio akto teisėtumą tuo aspektu, kiek jame nėra numatyta galimybė atliekų turėtojams vietinę rinkliavą mokėti pagal deklaruojamą ar faktinį atliekų kiekį, todėl pareiškėjo teigimu Nuostatų 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčiai bei Sprendimo priedas (5 stulpelis) ta apimtimi, kuria kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal gyventojų skaičių (13.1 papunktis), nekilnojamojo turto plotą (13.2 papunktis), nekilnojamojo turto objektų skaičių (13.3 papunktis) bei atliekų surinkimo normą gyventojui (13.5 papunktis), neatsižvelgiant į tai, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami kolektyviniais konteineriais, ar tiems, kurie naudojami individualiais konteineriais (t. y., kai kintamoji rinkliavos dedamoji nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais konteineriais, nustatoma ne pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį), neatitinka Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje numatytus proporcingumo bei „teršėjas moka“ principų bei Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Taisyklių 31 punkto.

Grįsdamas, kad Nuostatų 13 punkto 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčiai bei Sprendimo priedas (5 stulpelis) tiek, kiek nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais ar kolektyviniais konteineriais kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma kitais kriterijais, nei pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį, yra neteisėtas, pareiškėjas laikosi pozicijos, kad proporcingumo ir „teršėjas moka“ principai mokėtinos rinkliavos dydį, visų pirma, sieja su faktiškai perduotu tvarkyti atliekų kiekiu ir tik išimtiniais atvejais, kai įrodoma, kad nėra objektyvių galimybių nustatyti konkretų perduotą tvarkyti atliekų kiekį, galimas kitoks apmokestinimo būdas.

Atliekų tvarkymo įstatymo (pareiškimo padavimo teismui metu galiojusi redakcija nuo 2020-01-01 iki 2020-02-17, šiuo metu galiojanti redakcija nuo 2020-02-18 iki 2020-06-30 kuri tiriamų nuostatų aspektu iš esmės liko aktuali) 30² straipsnyje įtvirtinta komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nustatoma vadovaujantis solidarumo, proporcingumo, nediskriminavimo, sąnaudų susigrąžinimo principais ir atliekų tvarkymo srityje taikomu principu „teršėjas moka“. Solidarumo, proporcingumo, nediskriminavimo, sąnaudų susigrąžinimo principai komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaroje suprantami taip: 1) solidarumo. <...> 2) proporcingumo. Šio principo įgyvendinimas turi užtikrinti, kad rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydis neviršytų to, kiek yra būtina komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos finansavimo tikslui pasiekti. Šis principas reikalauja, kad komunalinių atliekų turėtojams nustatyta rinkliava ar kita įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą būtų proporcinga galinčiam susidaryti ar susidarančiam komunalinių atliekų kiekiui dėl atliekų turėtojų nekilnojamojo turto ir jo panaudojimo paskirties ir (ar) veiklos; 3) nediskriminavimo. Šis principas komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje reiškia, kad, nustatant rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą tos pačios kategorijos komunalinių atliekų turėtojams, turi būti taikomi vienodi rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nustatymo ir apskaičiavimo metodai, tvarka ir dydžiai; 4) sąnaudų susigrąžinimo. <...>. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kaina turi užtikrinti ilgalaikį komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos

infrastruktūros eksploatavimą, jos atnaujinimą ir sudaryti komunalinių atliekų turėtojams priimtinas sąlygas dalyvauti tvarkant komunalines atliekas, taip pat mažinti aplinkos taršą (2 dalis). Nustatant rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį, turi būti vadovaujamosi Vyriausybės patvirtintomis taisyklėmis (3 dalis). Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainą ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais principais (4 dalis).

Atliekų tvarkymo įstatymo 31 straipsnyje, be kita ko, nustatyta, kad savivaldybių tarybos turi patvirtinti taisykles, reglamentuojančias savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą ir užtikrinančias, kad šios paslaugos atitiktų aplinkosaugos, techninius-ekonominius, higienos reikalavimus ir savivaldybių bei regioninių atliekų tvarkymo planų įgyvendinimą nustatančias komunalinių atliekų tvarkymo sąlygas (1 dalis).

Atliekų tvarkymo įstatymo 32 straipsnyje įtvirtintas principas „teršėjas moka“. Atliekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“, kuris reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ar importuotojas (1 dalis).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių (galiojanti redakcija nuo 2019-01-01) 19 punkte nustatyta, kad nustatant įmokos dydį, pagal kiekvienos rūšies ir kategorijos nekilnojamojo turto objektus atskirai įvertinama, kiek gali susidaryti mišrių komunalinių atliekų ir atskirai surenkamų komunalinių atliekų. Šiomis Taisyklėmis rekomenduojama savivaldybėms nustatyti mišrių komunalinių ir atskirai surenkamų komunalinių atliekų susikaupimo normas (toliau – atliekų susikaupimo norma). Pagal nustatytas atliekų susikaupimo normas, atsižvelgdamos į atliekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimo sąnaudas, savivaldybės kiekvienos rūšies nekilnojamojo turto objektui gali nustatyti minimalią komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos apimtį. Atliekų susikaupimo norma skaičiuojama kilogramais vienam gyventojui / darbuotojui (20 punktas). Kintamoji įmokos dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų kintamąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas (28 punktas). Kintamąją įmokos dalį moka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba jų įgalioti asmenys, kuriems teikiama komunalinių atliekų paėmimo paslauga ir atliekų tvarkymo paslauga. Komunalinių atliekų paėmimo paslauga suprantama kaip faktinis mišrių komunalinių atliekų paėmimas iš nekilnojamojo turto objekto savininko (29 punktas).

Taisyklių 31 punkte įtvirtinta, kad kintamoji įmokos dedamoji nustatoma pagal vieną iš šių kintamųjų pasirinktinai: 31.1. naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičius ir tūris (dydis); 31.2. naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičius, tūris (dydis) ir ištuštinimo dažnis; 31.3. atiduodamų komunalinių atliekų svoris. Taisyklių 32 punkte nustatyta, kad savivaldybės kiekvienos kategorijos nekilnojamojo turto objektams gali pasirinkti tik vieną Taisyklių 31 punkte nurodytą kintamąją įmokos dedamąją.

Taisyklių 33 punkte įtvirtinta, kad nustatant kintamąją įmokos dedamąją visų kategorijų nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami kolektyviniais konteineriais (tai yra neturi konkrečios kategorijos nekilnojamojo turto objektams priskirtos įrengtos ir (arba) tik tos kategorijos nekilnojamojo turto objektams naudotis skirtos konteinerių aikštelės), gali būti taikoma viena iš šių kintamųjų pasirinktinai: 33.1. nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas; 33.2. nekilnojamojo turto paskirtis ir objektų skaičius; 33.3. gyventojų / darbuotojų skaičius.

Minėta, kad Ukmergės rajono savivaldybė 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 7-294 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ patvirtino Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatus (galiojanti redakcija nuo 2020-01-01). Sprendimas Teisės aktų registre paskelbtas 2016 gruodžio 28 d. (TAR, 2016-12-28, Nr. 29789), o jo pakeitimai Teisės aktų registre paskelbti: 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. 7-275 paskelbtas 2018 m. gruodžio 19 d. (TAR, 2018-12-28, Nr. 21730), 2019

m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. 7-203 paskelbtas 2019 m. gruodžio 19 d. (TAR, 2019-12-23, Nr. 21128).

Nuostatų 1 punkte įtvirtinta, kad dvinarė vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – Vietinė rinkliava) – tai savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka, galiojanti Ukmergės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teritorijoje. Minėti Nuostatai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymu, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 20 d. nutarimo Nr. 384 redakcija) „Dėl vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių patvirtinimo“ ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais (3 punktas).

Pagal Nuostatų 6 punktą vietinė rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą nustatoma visiems Savivaldybės komunalinių atliekų turėtojams. Taigi tiems, kurie naudojami bendro naudojimo konteneriais, t. y. juridinių ir fizinių asmenų (Vietinės rinkliavos mokėtojų) bendrai naudojamais komunalinių atliekų surinkimo konteneriais (5.11 punktas), tiek individualiais konteneriais, t. y. juridiniam ar fiziniam asmeniui (komunalinių atliekų turėtojui) individualiai priskirtais ir naudojamais komunalinių atliekų konteneriais, į kuriuos komunalines atliekas šalina tik konkretus komunalinių atliekų turėtojas (5.12 punktas).

Pagal Nuostatų 11 punktą vietinės rinkliavos dydžius, susidedančius iš dviejų dedamųjų – pastoviosios ir kintamosios, tvirtina Savivaldybės taryba: 12.1. Pastovioji Vietinės rinkliavos dedamoji nustatoma visiems Savivaldybės teritorijoje esančių nekilnojamojo turto objektų savininkams, nekilnojamojo turto objektų savininkų atstovams, nekilnojamojo turto naudotojams arba kitiems asmenims, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 301 straipsnio 1 dalyje. Pastoviosios įmokos dalies nemoka negyvenamų statinių, registruotų Nekilnojamojo turto registre, savininkai ar jų įgalioti asmenys, kurių statinyje yra įvykusi ir (ar) nepašalinta statinio avarija arba statinių naudojimą sustabdė statinio naudojimo priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektas vadovaudamasis Statybos įstatymo nuostatomis. 12.2. Kintamoji Vietinės rinkliavos dedamoji nustatoma Savivaldybės teritorijoje esančių nekilnojamojo turto objektų savininkams, nekilnojamojo turto objektų savininkų atstovams, nekilnojamojo turto naudotojams arba kitiems asmenims, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 301 straipsnio 1 dalyje, kuriems teikiama komunalinių atliekų paėmimo ir tvarkymo paslauga.

Pagal Nuostatų 13 punktą vietinė rinkliava apskaičiuojama vieneriems mokestiniams metams: 13.1. Gyvenamosios paskirties objektams: pastovioji dalis – pagal nekilnojamojo turto plotą (maksimalus apmokestinamas plotas 100 m^2), kintamoji dalis – pagal gyventojų skaičių. 13.2. Viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, garažų, gamybos ir pramonės, sandėliavimo, kultūros, mokslo, gydymo, poilsio, sporto, specialiosios, žemės ūkio paskirties objektams ir kitiems neįvardintiems objektams: pastovioji dalis ir kintamoji dalis pagal nekilnojamojo turto plotą. 13.3. Religinės, sodų, visuomeninių organizacijų paskirties objektams: pastovioji dalis ir kintamoji dalis pagal nekilnojamojo turto objektų skaičių. 13.4. Netinkamiems naudoti turto objektams (apdegusiems, apgriuvusiems ar kitaip fiziškai pažeistiems ar sunaikintiems turto objektams) Vietinė rinkliava neskaičiuojama. 13.5. Nekilnojamojo turto registre neįregistruotiems turto objektams ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems turto objektams, kurių bendrasis plotas lygus 0 m^2 , jeigu šiose patalpose yra deklaruotų gyventojų: pastovioji dalis - pagal nekilnojamojo turto maksimalų plotą 100 m^2 , kintamoji dalis – pagal mišrių komunalinių atliekų surinkimo normą gyventojui (kg/gyventojui). Vietinės rinkliavos dydis nustatomas toks, kad iš nekilnojamojo turto objektų savininkų arba jų įgaliotų asmenų surinktomis lėšomis būtų padengtos visos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudos (15 punktas).

Nustatant vietinės rinkliavos dydžius Nuostatuose iš esmės papildomai nurodoma perskaičiavimo būtinųjų su komunalinių atliekų tvarkymu susijusių sąnaudų ir apmokestinimo parametrų dydžių galimybė, o Nuostatų 17 punkte įtvirtinta, kad vietinės rinkliavos dydžiai pateikti šių Nuostatų priede. Naudojant šiuos dydžius konkrečiam nekilnojamojo turto objektui Vietinė rinkliava apskaičiuojama pagal Nuostatuose įtvirtintas formules.

Savivaldybės komunalinių atliekų turėtojų registro sudarymo tikslais Administratorius nustatyta tvarka naudojami VĮ Registrų centro duomenų bazėmis ir deklaruotais duomenimis, jeigu jie pateikti Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka (Nuostatų 18 punktas). Pagal Nuostatų 19 punktą Administratoriaus prašymu papildomus duomenis privalo deklaruoti visi komunalinių atliekų turėtojai, jeigu šie duomenys būtini Registro duomenų bazės sudarymui ir jo valdymui.

Vietinę rinkliavą privalo mokėti visi fiziniai asmenys, gyvenantys arba kitu pagrindu teisėtai valdantys nekilnojamojo turto objektus Savivaldybės teritorijoje ir visi juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdančys ūkinę ir kitokią veiklą Savivaldybės teritorijoje (Nuostatų 20 punktas). Pagal Nuostatų 22 punktą gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektams, kurie yra sodų bendrijose ir neurbanizuotose teritorijose, jeigu šalia turto objekto nėra galimybės pastatyti mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių arčiau kaip 500 metrų nuo namų valdos ribos iki konteinerio stovėjimo vietos (matuojant artimiausiu privažiavimo keliu), Vietinė rinkliava skaičiuojama Nuostatų 40 punkte nustatyta tvarka, t. y. taikoma 50 proc. lengvata Vietinės rinkliavos pastoviajai ir kintamajai dedamajai.

Vietinės rinkliavos surinkimą organizuoja ir tvarko Vietinės rinkliavos surinkėjas – Administratorius (Nuostatų 23 punktas). Remiantis Nuostatų 24 punktu, pagal Registro duomenis Administratorius parengia nustatytos formos mokėjimo pranešimą kiekvienam Vietinės rinkliavos mokėtojui. Pranešime nurodoma savivaldybės teritorijoje praėjusiais ataskaitiniais metais rūšiuotų atliekų ir atliekų, kuriomis atliekų turėtojas atsikrato mišriuose komunalinių atliekų konteineriuose, dalis.

Kiekvienais metais iki kovo 1 dienos Administratorius privalo paštu išsiųsti kiekvienam Vietinės rinkliavos mokėtojui nustatytos formos mokėjimo pranešimą apie jam priskaičiuotą Vietinę rinkliavą. Mokėtojas, negavęs mokėjimo pranešimo arba gavęs netikslų mokėjimo pranešimą, administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka privalo kreiptis į Administratorių (Nuostatų 25 punktas).

Nuostatų VIII skyriuje įtvirtintos vietinės rinkliavos mokėtojų teisės ir pareigos. Vietinės rinkliavos mokėtojai turi teisę susipažinti su duomenimis apie juos, įregistruotais Registro duomenų bazėje (32 punktas). Vietinės rinkliavos mokėtojai Administratoriaus prašymu privalo deklaruoti papildomus duomenis, reikalingus Vietinei rinkliavai nustatyti. Vietinės rinkliavos mokėtojai turi teisę reikalauti iš Administratoriaus pakeisti ar patikslinti apie juos įregistruotus duomenis, jei tokie duomenys yra neteisingi, netikslūs ar neišsamūs, pateikdami tai įrodančius dokumentus Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka (33 punktas). Vietinės rinkliavos mokėtojai, nepateikę duomenų ar pateikę neteisingus duomenis, reikalingus Vietinės rinkliavos nustatymui, laiku nemokantys Vietinės rinkliavos, pažeidžia šiuos Nuostatus bei kitus atliekų tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus ir už tai atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka (34 punktas).

Ginčijamame Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimo Nr. 7-275 priedo 5 stulpelyje yra nustatyta vietinės rinkliavos kintamoji dedamoji „kintamasis (parametras)“ – gyventojų skaičius, NT (nekilnojamojo turto) objekto plotas, NT (nekilnojamojo turto) objektų skaičius.

Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Vyriausybės patvirtintų Taisyklių 14, 22, 28, 29, 31 bei 33 punktų nuostatomis, daro išvadą, jog Taisyklėse baigtiniu sąrašu yra nustatyti kintamieji, pagal kuriuos gali būti nustatoma kintamoji rinkliavos dedamoji, o rinkliava, visų pirma, yra siejama su faktiniu komunalinių atliekų kiekiu ir tai turi būti užtikrinama nustatant kintamąją rinkliavos dedamąją, t. y. jos dydį siejant su faktiniu (deklaruotu) komunalinių atliekų kiekiu. Todėl savivaldybės, taikydamos Taisyklių 31 punkto nuostatas ir nustatydamos kintamąją rinkliavos dedamąją asmenims, kurie nesinaudoja kolektyviniais konteineriais (t. y. turi konkrečiam nekilnojamojo turto objektui priskirtą (individualų) konteinerį), privalo užtikrinti tinkamą „teršėjas moka“ ir proporcingumo principų įgyvendinimą, ir numatyti, kad rinkliavos dydis priklausys nuo

rinkliavos mokėtojo faktiškai sukaupto komunalinių atliekų kiekio. Priešingu atveju būtų pažeisti aukščiau nurodyti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaros principai.

Vyriausybės atstovo teigimu Atliekų tvarkymo įstatyme (28 straipsnio 4 dalyje, 30 straipsnio 10 dalyje) aiškiai nurodyta, kad atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas taip, kad skatintų atliekas naudoti ir perdirbti, jas rūšiuoti, mažinti į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekį. Rinkliava – vienas iš būdų tai pasiekti. Todėl rinkliava turi būti nustatoma taip, kad skatintų asmenis rūšiuoti ir mažinti mišrių komunalinių atliekų kiekį sąvartynuose. Nustačius kintamąją rinkliavos dedamąją išimtinai tik pagal galinčių susidaryti atliekų kiekį, priskiriamą vienam gyventojui, nekilnojamojo turto ploto kvadratiniam metrui ar nekilnojamojo turto objektui yra ne tik pažeidžiami proporcingumo ir „teršėjas moka“ principai, bet ir neskatinamas atliekų rūšiavimas, kadangi mokėtina rinkliavos suma nėra siejama su faktiškai perduotu tvarkyti atliekų kiekiu ir ji yra pastovaus dydžio – priklausanti tik nuo gyventojų skaičiaus arba nuo nekilnojamojo turto objekto bendro ploto, arba nuo nekilnojamojo turto objektų skaičiaus. Todėl tokiu atveju mažesnis ar didesnis pašalintų atliekų kiekis neturi jokios įtakos rinkliavos dydžiui. Be to, pagal minėtus kriterijus apskaičiuotų galimai susidarančių atliekų kiekiai gali reikšmingai neatitikti faktiškai perduoto tvarkyti atliekų kiekio bei paslaugos tiekėjo faktiškai patirtų išlaidų. O tai reiškia Taisyklių 14 bei 28 punktų nuostatų pažeidimą, nes tokiu atveju neužtikrinama, kad konkretaus rinkliavos mokėtojo mokama kintamoji rinkliavos dedamoji padengs kintamąsias komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudas. Be to, toks Nuostatuose nustatytas reglamentavimas, kai yra objektyvi galimybė nustatyti faktinį atliekų kiekį ir kintamąją rinkliavos dedamąją sieti su faktiniu atliekų kiekiu, tačiau kintamoji rinkliavos dedamoji yra taikoma pagal teoriškai galintį susidaryti atliekų kiekį, pažeidžia ir teisėtumo principą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (redakcija galiojanti nuo 2020.01.01) 4 straipsnio 6 punkte yra įtvirtintas vienas esminių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principas. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Taigi, nagrinėjamu atveju, byloje nustatyta, kad Vyriausybės atstovas kreipėsi į teismą, manydamas, kad pagal ginčijamą Nuostatų 13 punkto 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčių bei Sprendimo priedo 5 stulpelyje įtvirtintą teisinį reguliavimą kintamoji vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dedamoji, nepriklausomai nuo to, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektų savininkams, kurie naudojami kolektyviniais konteineriais, ar naudojami individualiais konteineriais, yra siejama tik su nekilnojamojo turto objekto plotu, objektų skaičiumi, gyventojų skaičiumi bei atliekų surinkimo norma gyventojui. Toks reguliavimas prieštarauja Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje numatytam proporcingumo bei „teršėjas moka“ principų bei Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Taisyklių 31 punktui. Nustatyta, kad ši faktinė situacija dėl ginčui aktualių klausimų teisinio reglamentavimo nepasikeitė.

Proporcingumo ir „teršėjas moka“ principai mokėtinios rinkliavos dydį visų pirma sieja su faktiškai perduotu tvarkyti atliekų kiekiu, o kitoks apmokestinimo būdas galimas tik išimtiniais atvejais, kai įrodoma, kad nėra objektyvių galimybių nustatyti konkretų perduotą tvarkyti atliekų kiekį. Savivaldybės, taikydamos Taisyklių 31 punkto nuostatas ir nustatydamos kintamąją rinkliavos dedamąją asmenims, kurie nesinaudoja kolektyviniais konteineriais (t. y. turi konkrečiam nekilnojamojo turto objektui priskirtą / individualų konteinerį), privalo užtikrinti tinkamą „teršėjas moka“ ir proporcingumo principų įgyvendinimą ir numatyti, kad rinkliavos dydis priklausys nuo rinkliavos mokėtojo faktiškai sukaupto komunalinių atliekų kiekio. Nuostatuose įtvirtintas ginčijamas reglamentavimas, kai apskritai yra objektyvi galimybė nustatyti faktinį atliekų kiekį ir kintamąją rinkliavos dedamąją sieti su faktiniu atliekų kiekiu, tačiau kintamoji rinkliavos dedamoji yra taikoma pagal teoriškai galintį susidaryti vidutinį atliekų kiekį (vadovaujantis nekilnojamojo turto objekto plotu, objektų skaičiumi, gyventojų skaičiumi bei atliekų surinkimo norma gyventojui), pažeidžia Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje įtvirtintą teisėtumo principą.

Tuo tarpu atsakovė savo nesutikimą su Vyriausybės atstovo pareiškimu grindžia iš esmės nuostata, jog vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą ir surinkimą iš komunalinių atliekų turėtojų nustatymas, pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punktą, yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija. Taip pat tuo, jog Vyriausybės patvirtintų Taisyklių 26 punktas, kuriame nurodoma, kad savivaldybės kiekvienos kategorijos nekilnojamojo turto objektams gali pasirinkti tik vieną Taisyklių 25 punkte nurodytą pastoviąją įmokos dedamąją ir Taisyklių 32 punktas, kur nurodyta, kad savivaldybės kiekvienos kategorijos nekilnojamojo turto objektams gali pasirinkti tik vieną Taisyklių 31 punkte nurodytą kintamąją įmokos dedamąją, o taip pat pareiškėjo pareiškimе nurodytas Taisyklių 31 punktas, kuriame nurodyta, kad kintamoji įmokos dedamoji nustatoma pagal vieną iš šių kintamųjų pasirinktinai, galimai prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punktui bei Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 12 straipsniui. Vis dėlto, atsakovė plačiau Vyriausybės nutarimo, kuriuo patvirtintos Taisyklės, neatitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai (toliau – ir Konstitucija) ir įstatymams nepagrindė. Be to, toks tyrimas priklausytų Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo kompetencijai, tuo tarpu bylą nagrinėjančiam teismui abejonių dėl Vyriausybės nutarimu patvirtintų Taisyklių konstitucingumo nekyla.

Kiti Tarybos atsiliepime išdėstyti argumentai seka politinio ir ekonominio pobūdžio leitmotyvu, pavyzdžiui, nurodant, kad Vyriausybei netikėtai pakeitus Taisykles, Ukmergės savivaldybė dėjo visas pastangas sukurti, kiek įmanoma, individualių konteinerių naudotojų perduodamų tvarkyti atliekų apskaičiavimo mechanizmą. Tačiau dėl objektyvių priežasčių iki šiol tokio mechanizmo sukurti nebuvo galima. Operatyviau tokio mechanizmo sukūrimui reikalinga papildomų didelių ekonominių išteklių, kurių savivaldybė neturi. Nors UAB „VSA Vilnius“ savo konteinerių identifikavimo sistemos programinę įrangą suderino su Savivaldybėje naudojama Mokesčių ir rinkliavų administravimo sistema, tačiau konvertavus duomenis buvo pastebėta daug neatitikimų (virš 2000 neatitikimų). Atsižvelgiant į susidariusią situaciją UAB „VSA Vilnius“ darbuotojai bendromis jėgomis su savivaldybės administracijos darbuotojais minėtus trūkumus stengiasi pašalinti, tačiau šis procesas yra sudėtingas, reikalaujantis daug laiko, kadangi žemėlapiuose ir registruose ne visi adresai (pastatų numeriai) yra matomi, o nuvykus į vietas (ypač kaimiškose teritorijose) ne visur ant pastatų yra numeriai bei ne visi konteineriai būna išstumti ištuštinimui, todėl tenka kelis kartus vykti į tuos pačius kaimus sutikslinti duomenis. Atsižvelgiant į tai, kad duomenys registruose nuolat keičiasi, duomenys juose matosi tik tuo momentu, todėl Vyriausybės atstovui pateikti kokius nors dokumentus pagrindžiančius susidariusią situaciją buvo sudėtinga, be to, pareiškėjas raštu neprašė pateikti trūkstamą informaciją. Vis dėlto, jokių šiuos teiginius pagrindžiančių įrodymų atsakovė nepateikė.

Taigi įvertinus Nuostatuose įtvirtintą reguliavimą, teismo vertinimu, nėra pagrindo teigti (ir šiuo aspektu sutiktina su pareiškėju), kad juo būtų sudaryta galimybė asmenims, nepriklausomai ar jie naudojami individualiais ar kolektyviniais konteineriais, kintamąją įmokos dalį susieti su faktiškai perduotu tvarkyti atliekų kiekiu, o ne su nekilnojamojo turto objekto plotu, objektų skaičiumi, gyventojų skaičiumi bei atliekų surinkimo norma gyventojui. Atsakovė to faktiškai ir neneigia, tačiau nepateikia ir įrodymais pagrįstų įtikinamų argumentų, kodėl nuo Taisyklių pakeitimo momento, Savivaldybėje iki šiol nebuvo galima užtikrinti tinkamo Taisyklių įgyvendinimo sudarant galimybę asmenims, kurie naudojami individualiais konteineriais, kintamąją įmokos dalį mokėti pagal faktiškai perduotu tvarkyti atliekų kiekį.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika vadinamosiose norminėse bylose, kuriose buvo tiriamas skirtingų savivaldybių įvairių vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų teisėtumas (*in primis*, atitikties „teršėjas moka“, proporcingumo ir kitiems principams), yra pakankamai išplėtotą, pavyzdžiui, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. kovo 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-525-471/2010 Administracinė jurisprudencija. 2010, 19; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. rugsėjo 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-492-2796-11 Administracinė jurisprudencija. 2011, 22, p. 135-146; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. gruodžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-146-2883-11; Lietuvos vyriausiojo administracinio

teismo 2012 m. gegužės 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-662-1480-12; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. birželio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-1592-12 Administracinė jurisprudencija. 2012, 23, p. 274-283; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. sausio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-689-13 Administracinė jurisprudencija. 2013, 25, p. 179-180; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. liepos 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-1095-13; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. lapkričio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-602-1280-13 Administracinė jurisprudencija. 2013, 26, p. 79-80; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. lapkričio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-442-1586-14 Administracinė jurisprudencija. 2014, 28, p. 54-64; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-15-602/2017; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-394-662/2017. Teismas nagrinėjamoje byloje nemato jokių galimybių nukrypti nuo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje suformuotų precedentų.

Be kita ko, atkreiptinas dėmesys į tai, kad abstraktus norminis ginčas tarp tų pačių šalių ir faktiškai tuo pačiu pagrindu yra vykęs dar prieš dešimtmetį (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. rugsėjo 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-492-2796/2011), tačiau minėtoje byloje buvo tiriamas tuo metu galiojusios Ukmergės rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintų vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo nuostatų redakcijos teisėtumas. Vis dėlto, paminėtina, kad ir toje minėtoje byloje buvo tiriamas, ar galioję Nuostatai, ta apimtimi, kuria nenumato galimybės atliekų turėtojams vietinę rinkliavą mokėti pagal deklaruojamų atliekų kiekį, neprieštarauja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punktui bei Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam principui „teršėjas moka“. Minėtoje byloje Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pripažino, kad Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 27 d. sprendimu Nr. 7-135 „Dėl vietinės rinkliavos nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo nuostatai ta apimtimi, kuria nenumato galimybės atliekų turėtojams vietinę rinkliavą mokėti pagal deklaruojamų atliekų kiekį, prieštarauja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punkte numatytam proporcingumo principui.

Analizuodamas nagrinėjamam ginčui teisiniu požiūriu reikšmingą, byloje taikomą teisinį reglamentavimą bei reaguodamas į atsakovės argumentą, jog vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą ir surinkimą iš komunalinių atliekų turėtojų nustatymas yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija, teismas pirmiausia atkreipia dėmesį į tai, jog Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – ir Konstitucija) 120 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai. Konstitucijos 119 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, įtvirtinta, jog savivaldos teisė įgyvendinama per atitinkamas savivaldybių tarybas. Pagal Konstituciją negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuriuo būtų paneigiama galimybė savivaldybėms realizuoti jų kompetenciją, tiesiogiai įtvirtintą Konstitucijoje. Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.).

Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (žr., pvz., Konstitucinio Teismo 2000 m. birželio 13 d. nutarimą, 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimą).

Vietos savivaldos įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad savivaldos teisę įgyvendinanti institucija yra savivaldybės taryba. Šios bylos kontekste pažymėtina, kad savivaldybės taryba, būdama savivaldybės atstovaujamoji institucija, veikti bei leisti poįstatyminius teisės aktus gali tik

pagal jai suteiktą, aiškiai apibrėžtą, kompetenciją. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo jurisprudencijoje yra pažymėjęs, kad savivaldybių veikimo laisvė ir savarankiškumas yra saistomi Konstitucijoje ir įstatymuose apibrėžtos jų kompetencijos. Šios bylos kontekste pastebėtina, jog aptartų teisinių nuostatų visuma suponuoja Tarybos teisę priimti ginčijamą Sprendimą, kuriuo buvo patvirtinti Nuostatai. Tačiau tai nepaneigia Tarybos pareigos nustatyti tik tokį teisinį reguliavimą, kuris neprieštarautų aukštesnės galios teisei. Esant abejonei dėl Tarybos nustatyto teisinio reguliavimo teisėtumo (*in primis* konstitucingumo), kompetentingoms ir įgaliotoms valstybės institucijoms kyla tokio teisinio reguliavimo teisėtumo priežiūros pareiga.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, jog neatsitiktinai Konstitucijoje savivaldybės sąvoka yra vartojama ne tik administracinio vieneto teritorinės bendruomenės, bet ir savivaldos institucijų ir (arba) joms atskaitingų institucijų prasme (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, kad vietos savivaldos institucijų veikloje turi būti paisoma visų Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintų pagrindinių vietos savivaldos principų, tarp jų teisėtumo principo, nustatančio, kad savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus (4 straipsnio 6 punktas). Taigi savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teisės ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, tarp jų teisėtumo principo. Taigi atsakovė, įgyvendindama jam pavestas funkcijas neturi diskrecijos teisės nustatyti aukštesnės galios teisės aktų nuostatų neatitinkantį teisinį reguliavimą (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. spalio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-737-552/2015 Administracinė jurisprudencija. 2015, 30).

Atsižvelgdamas į Vyriausybės atstovo pareiškimą, nagrinėjamoje byloje, teismas, be kita ko, vertina, ar Taryba ginčijamomis Sprendimu patvirtintomis Nuostatų nuostatomis, pažeidė savivaldybės veikos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus, įstatymo viršenybės principą.

Konstitucinis Teismas yra ne kartą konstatavęs, jog iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas *inter alia* reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytu aukštesnės galios teisės aktuose (Konstitucinio Teismo 2004 m. rugsėjo 15 d., 2005 m. sausio 19 d., 2005 m. rugsėjo 20 d. nutarimai). Poįstatyminiu teisės aktu yra realizuojamos įstatymo normos, todėl poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis. Poįstatyminiai teisės aktai negali prieštarauti įstatymams, konstituciniams įstatymams ir Konstitucijai, jie turi būti priimami remiantis įstatymais, nes poįstatyminis teisės aktas yra įstatymo normų taikymo aktas nepriklausomai nuo to, ar tas aktas yra vienkartinio (*ad hoc*) taikymo, ar nuolatinio galiojimo (Konstitucinio Teismo 2003 m. gruodžio 30 d., 2005 m. vasario 7 d. nutarimai).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje ne kartą yra pabrėžęs būtinybę viešojo administravimo subjektams laikytis įstatymų viršenybės principo, nurodydamas, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu, veikla vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, pripažįstami neteisėtais (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2006 m. liepos 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. II-2/2006, 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I444-4/2008, 2011 m. gegužės 11 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I444-14/2011).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje ne kartą yra akcentavęs būtinybę viešojo administravimo subjektams laikytis įstatymo viršenybės (teisėtumo) principo, nurodydamas, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu (turi remtis įstatymu ir atitikti jo reikalavimus), viešojo administravimo subjektų veikla turi būti vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją (*ultra vires*), pripažįstami neteisėtais (žr., pvz.,

2006 m. liepos 25 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I¹-2/2006; 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I⁴⁴⁴-4/2008; 2010 m. lapkričio 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-1486/2010 ir kt.). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, vertindamas, ar viešojo administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, be kita ko, vertina konkrečias teisės aktų nuostatas, suteikiančias įgaliojimus viešojo administravimo subjektui, taip pat viešojo administravimo subjekto veiklos sritį, funkcijas bei tikslus, dėl kurių jis buvo įsteigtas (žr., pvz., 2014 m. balandžio 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I¹⁴⁶-5/2014).

Taigi nagrinėjamu atveju Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 6 straipsnio 2 dalies nuostatos suponuoja Tarybos pareigą priimant norminio pobūdžio aktus neviršyti įstatymų numatytų įgaliojimų ir tinkamai įgyvendinti Vyriausybės patvirtintas Taisykles. Šiame kontekste, be kita ko, atsakant į atsakovės atsiliepime išdėstytus ekonominio pobūdžio argumentus, pažymėtina, jog Administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnis, priskirdamas administracinių teismų kompetencijai nagrinėti ginčus dėl teisės viešojo administravimo srityje, nustato, kad teismas nevertina ginčijamo administracinio akto bei veiksmų (ar neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, o tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat ar aktas (veika) neprieštarauja tikslams bei uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ar gavo atitinkamus įgaliojimus. Sprendžiant ginčą dėl teisės, tikrinama, ar skundžiamą aktą priėmusi institucija tinkamai atliko teisės aktais jos kompetencijai priskirtas funkcijas, ar priimdama sprendimą laikėsi teisės aktais nustatytų pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimo bei sprendimo pagrįstumą, ar priimtas sprendimas yra pagrįstas nustatytomis aplinkybėmis ir ginčo teisinius santykius reguliuojančiomis teisės normomis, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. sausio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-1820-14). Taigi ABTĮ 3 straipsnis įtvirtina administracinio teismo kompetenciją tikrinti viešojo administravimo subjektų priimtų sprendimų teisėtumą, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai nevertino ginčijamo atsakovo sprendimo ekonominio pobūdžio aspektais, t. y. teismas neatlieka sprendimo ekonominio poveikio tyrimo ir vertinimo (žr., pavyzdžiui, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-394-662/2017).

Atsakovė nurodo, jog Nuostatų 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčiai bei Sprendimo priedas (5 stulpelis) ta apimtimi, kuria kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal gyventojų skaičių (13.1 p.), nekilnojamojo turto plotą (13.2 p.), nekilnojamojo turto objektų skaičių (13.3 p.) bei atliekų surinkimo normą gyventojui (13.5 p.), neatsižvelgiant į tai, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami kolektyviniais konteineriais, ar tiems, kurie naudojami individualiais konteineriais (t. y., kai kintamoji rinkliavos dedamoji nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais konteineriais, nustatoma ne pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį), atitinka Atliekų tvarkymo įstatymo 302 straipsnio 1 dalyje numatytus proporcingumo bei „teršėjas moka“ principus bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintų Taisyklių 31 punktą.

Pažymėtina, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra konstatavęs, kad savaime nedraudžiama nustatyti vietinę rinkliavą, kurios dydis apskaičiuojamas ne pagal faktiškai susidariusį ir perduotą tvarkyti atliekų kiekį, bet yra siejamas su nekilnojamojo turto turėjimu ar (ir) naudojimu (žr., pvz., 2010 m. kovo 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A525-471/2010, 2011 m. rugsėjo 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A492-2796/2011, 2012 m. birželio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A143-1592/2012). Kitaip tariant, savaime nedraudžiama, kad vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų (atliekų) tvarkymą dydis būtų skaičiuojamas pagal galinčių susidaryti, o ne faktinį šių atliekų kiekį (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. sausio 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A556-334/2014).

Tačiau, kaip šiame sprendime jau buvo minėta, teismui atlikus Nuostatuose įtvirtinto teisinio reguliavimo analizę santykyje su aktualiomis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, darytina išvada, jog, nėra pagrindo teigti, kad ginčijamu Nuostatų 13 punkto ar kitų punktų teisiniu reguliavimu apskirtai būtų sudaryta galimybė asmenims, nepriklausomai ar jie naudojami

individualiais, ar kolektyviniais konteineriais, kintamąją įmokos dalį susieti su faktiškai perduotu tvarkyti atliekų kiekiu (kas *expressis verbis* nėra suderinama su Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje numatytu proporcingumo principu, Taisyklių 14, 29, 31 punktais). Atsakovės pasirinktas vietinės rinkliavos įmokos kintamosios dalies apskaičiavimo būdas, kai nėra įtvirtinta sąlygų ar papildomų kriterijų, leidžiančių vietinę rinkliavą apskaičiuoti kitu nei vien pagal nekilnojamojo turto objekto plotą, objektų skaičių, gyventojų skaičių bei atliekų surinkimo normą gyventojui būdu, nėra tinkamai užtikrinantis principo „teršėjas moka“ įgyvendinimą.

Teismas nevertina, jog principas „teršėjas moka“ absoliučiai tinkamai gali būti įgyvendinamas tik tuo atveju, kai kintamoji dalis mokama pagal faktiškai perduotą tvarkyti atliekų kiekį. Tačiau Nuostatuose nėra įtvirtinta ir jokių kitų galimybių kintamąją dalį skaičiuoti pagal komunalinių atliekų konteinerių skaičių ir tūrį ar pagal komunalinių atliekų konteinerių skaičių ir tūrį, ir ištuštinimo dažnį, kas leistų lengviau apskaičiuoti faktiškai perduotą atliekų kiekį. Priešingai, sisteminė Nuostatų analizė leidžia teigti, kad vietinės rinkliavos dydžiai pateikti Nuostatų priede, apskaičiuojami, naudojant šiuos dydžius konkrečiam nekilnojamojo turto objektui, pagal formules, kuriose nėra visų šių minėtų kriterijų (žr. Nuostatų 17 punktą).

Iš Konstitucijos 121 straipsnio 2 dalies kylanti pareiga vietinę rinkliavą nustatyti įstatymo nustatytose ribose ir tvarka, reiškia, jog vietinė rinkliava turi atitikti vietinės rinkliavos kainodarai keliamus reikalavimus. Įvertinus Nuostatų turinį aukštesnės galios teisinio reguliavimo kontekste, pažymėtina, kad rinkliavos kintamosios dalies apskaičiavimo būdas, kai nėra įtvirtinta sąlygų ar papildomų kriterijų, leidžiančių vietinę rinkliavą apskaičiuoti kitu nei vien pagal nekilnojamojo turto objekto plotą, objektų skaičių, gyventojų skaičių bei atliekų surinkimo normą gyventojui, neįtvirtinant kitų kriterijų, leidžiančių labiau užtikrinti, kad gautos pajamos neviršytų komunalinių atliekų tvarkymo sistemos būtinųjų sąnaudų (pvz. realiai pateikiamų tvarkyti komunalinių atliekų kiekio), negali būti laikomas tinkamu principo „teršėjas moka“ įgyvendinimu. Tokiu būdu atliekų turėtojui numatyta pareiga mokėti už komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugą tiek, kiek ji yra verta, nėra faktiškai įgyvendinama, nes tik pagal nekilnojamojo turto objekto plotą, objektų skaičių, gyventojų skaičių bei atliekų surinkimo normą gyventojui apskaičiuotų atliekų kiekiai gali visiškai neatitikti paslaugos teikėjo patirtų išlaidų. Todėl darytina išvada, kad atsakovės priimtas poįstatyminis teisės aktas (Sprendimu patvirtinti Nuostatai) tinkamai nerealizuoja įstatyminiu lygmeniu įtvirtintos nuostatos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainą pagrįsti būtinosiomis su komunalinių atliekų tvarkymu susijusiomis sąnaudomis. Nuostatuose nustatyta tvarka negali užtikrinti pakankamai tikslaus atliekų tvarkymo išlaidų apskaičiavimo. Šiuo atveju, atsakovė neįrodė, o teismas nenustatė, kad rinkliavos kintamosios dalies apskaičiavimo būdų koregavimas iš esmės lemtų šios rinkliavos administravimą nepakeliamai dideliais kaštais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareiškėjo pareiškimas ištirti Nuostatų 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčių bei Sprendimo priedo (5 stulpelio) teisėtumą, tenkintinas.

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84–87 straipsniais, 88 straipsnio 2 punktu, 119 straipsnio 1 dalimi, 132 straipsniu, 133 straipsniu

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo Vyriausybės atstovo Vilniaus ir Alytaus apskrityse pareiškimą patenkinti.

Pripažinti, kad Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 7-294 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Ukmergės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų 13 punkto 13.1, 13.2, 13.3 ir 13.5 papunkčiai bei Sprendimo priedas (5 stulpelis) ta apimtimi, kuria kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal gyventojų skaičių (13.1 papunktis), nekilnojamojo turto plotą (13.2 papunktis), nekilnojamojo turto objektų skaičių (13.3 papunktis) bei atliekų surinkimo normą gyventojui (13.5 papunktis), neatsižvelgiant į tai, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami kolektyviniais konteineriais, ar tiems, kurie naudojami

individualiais konteineriais (t. y., kai kintamoji rinkliavos dedamoji nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais konteineriais, nustatoma ne pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį), prieštarauja Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje numatytiems proporcingumo bei „teršėjas moka“ principams bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių 31 punktui.

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliaciniu skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per Vilniaus apygardos administracinę teisumą.

Teisėjai

Tomas Blinstrubis

Mefodija Povilaitienė

Gediminas Užubalis